

Võrtsjärvel angerjapüügiga tegelevatele ettevõtjatele suunatud küsimustiku vastused

Vastajate hulk

20

vastajat (37.7 %)

53

Võrtsjärvel angerjapüügiga
tegelevate ettevõtjate arv

2023. aastal

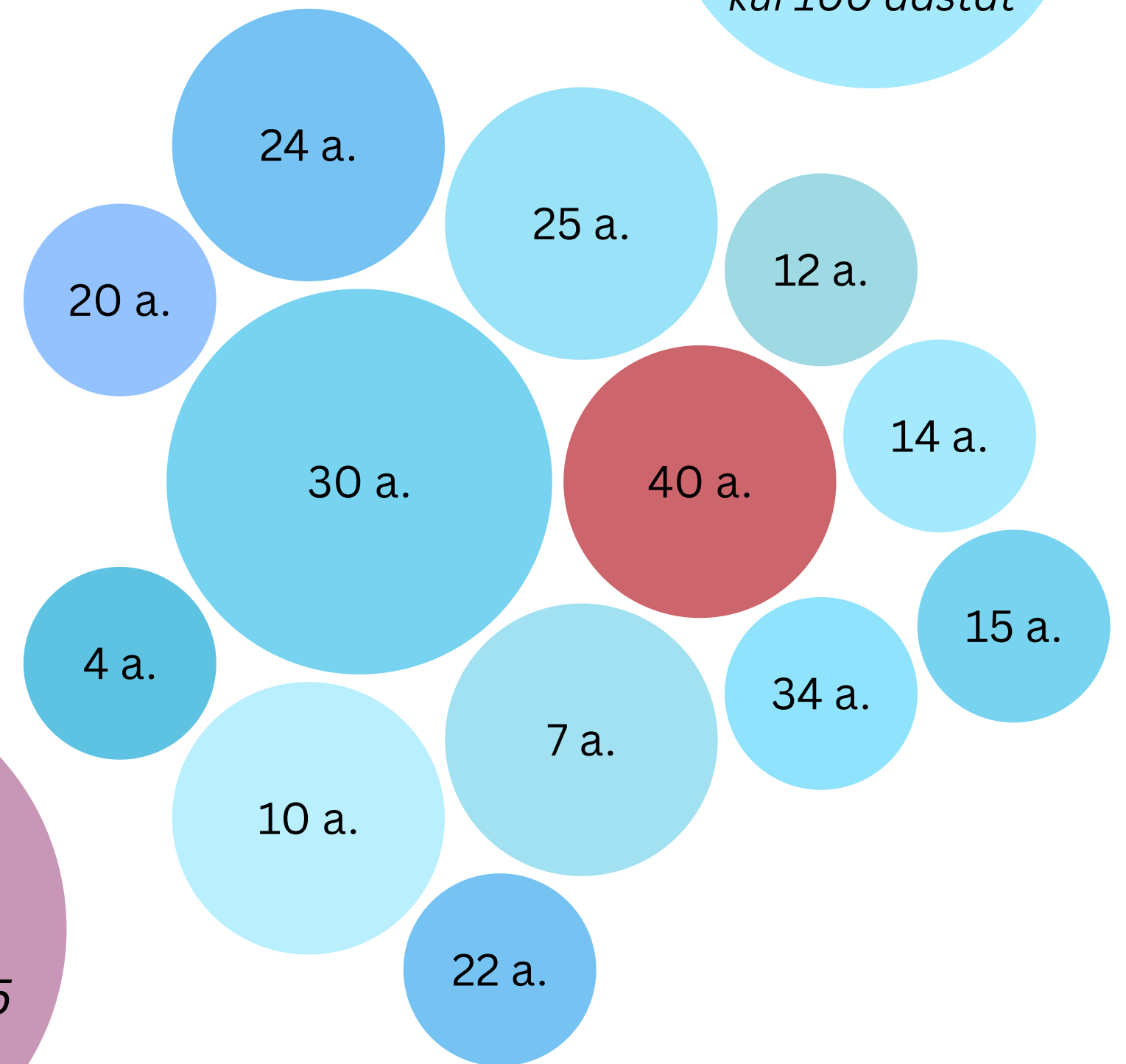

Angerjapüügiga tegeletud aastate arv

Keskmiselt on kalurid
Vörtsjärvel
angerjapüügiga
tegelenud
21.5 aastat

*Meie pere on
tegelenud
Vörtsjärvel
angerjapüügiga 5
põlvkonda.*

*Mina isiklikult
tegelenud 25
aastat, aga
perekond enam
kui 100 aastat*

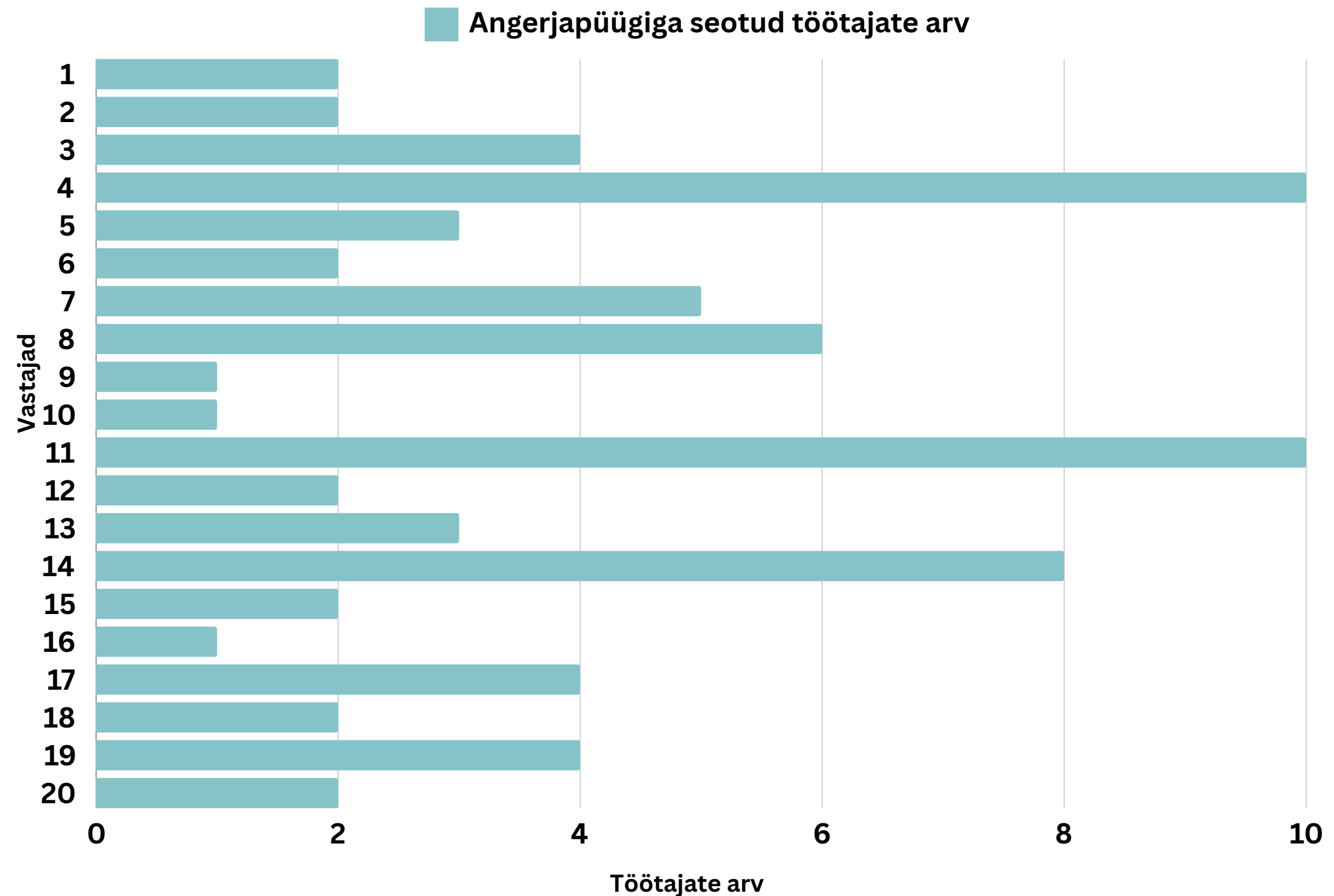
*Angerjapüügiga tegeletud aastad (sagedamini esitatud
aastad suuremas ringis)*

Angerjapüügiga seotud töötajate arv

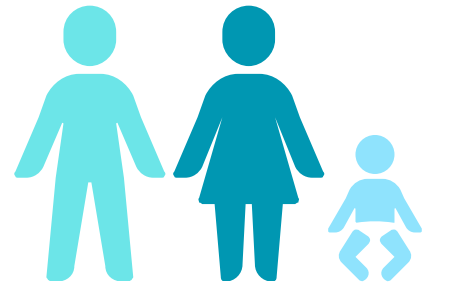
74

töötajat 20st ettevõttest on seotud angerjapüügiga

keskmiselt 3.7 töötajat ettevõtte kohta

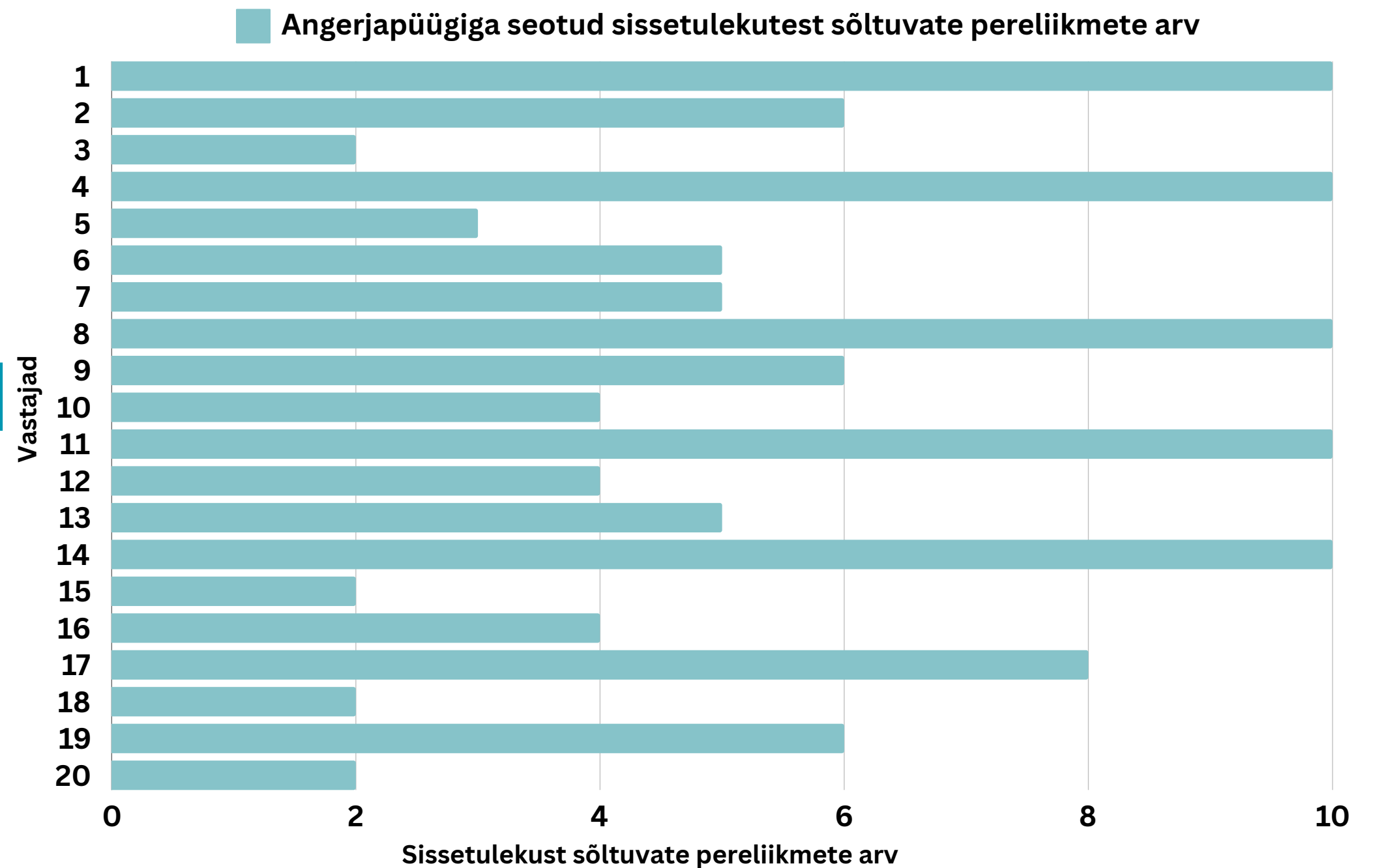

Angerjapüügiga seotud sissetulekuteest sõltuvad pereliikmed

114
pereliiget 20st leibkonnast on sõltuvad angerjapüügiga seotud sissetulekuteest

keskmiselt 5.1 pereliiget on seotud leibkonna kohta

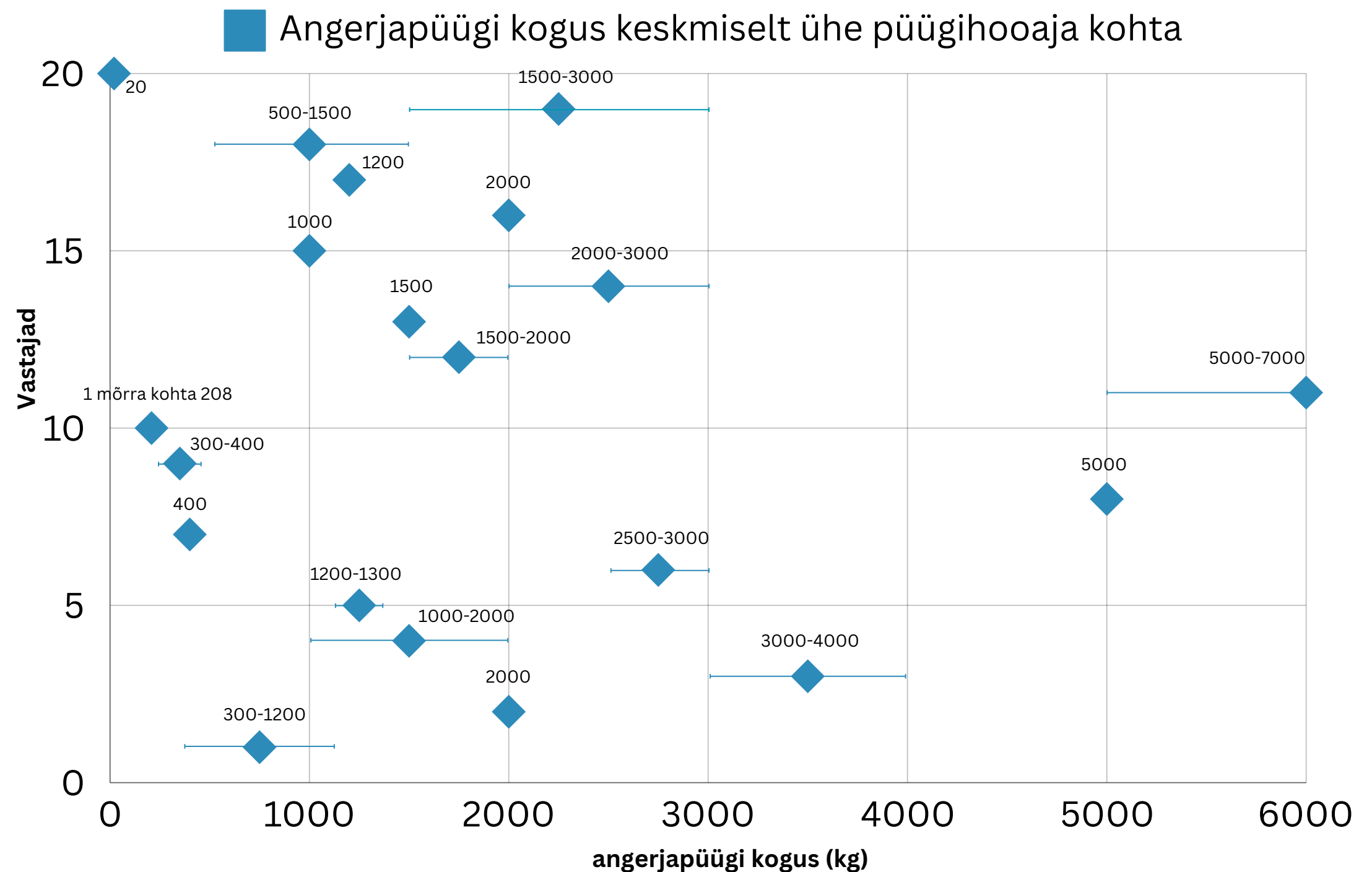

Angerjapüügi kogus keskmiselt ühe püügihooaja kohta

Keskmiselt püütakse angerjat 1846 kg ühe püügihooaja jooksul ettevõtte kohta

Keskmiselt kokku:
36928 kg / aastas

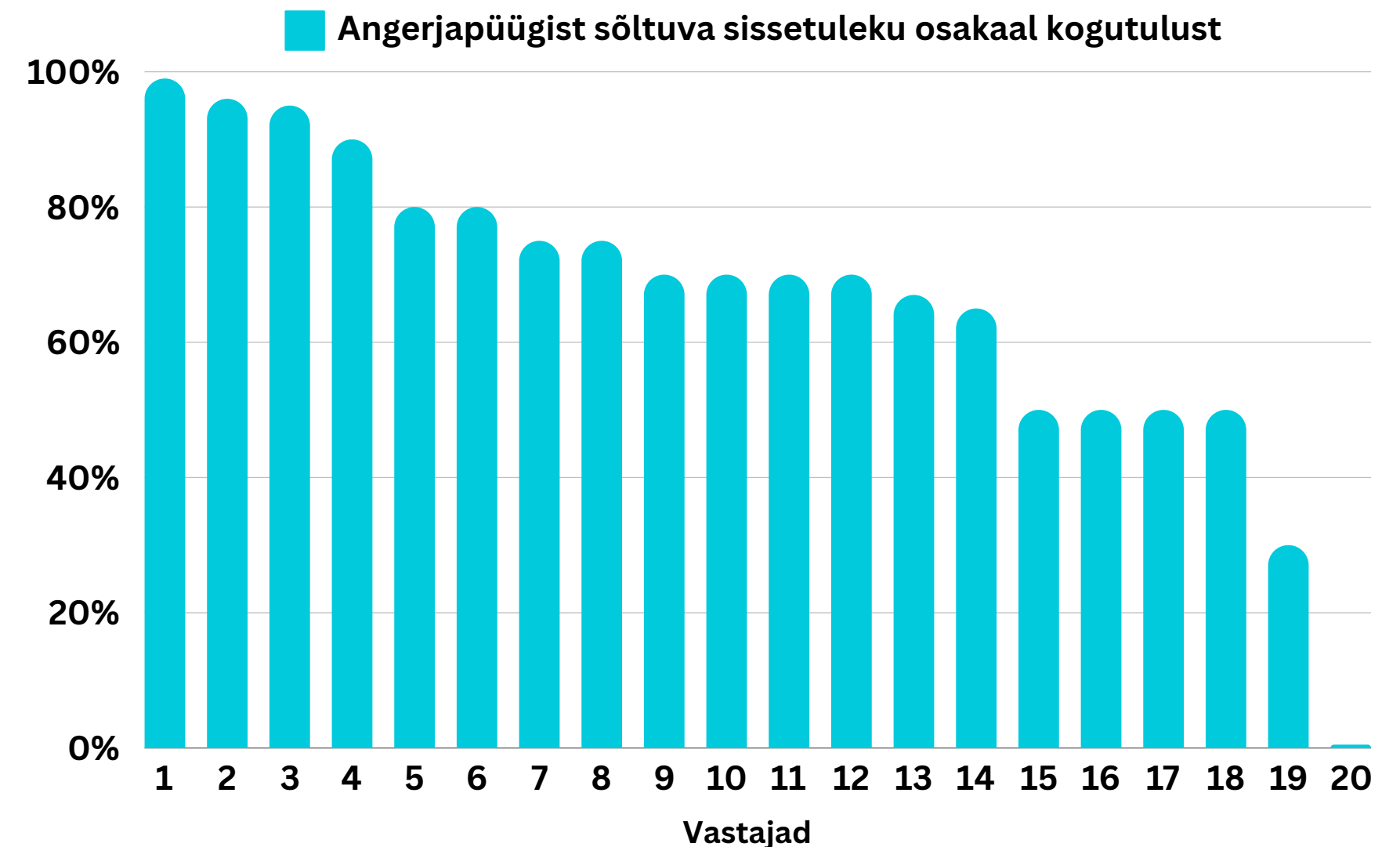
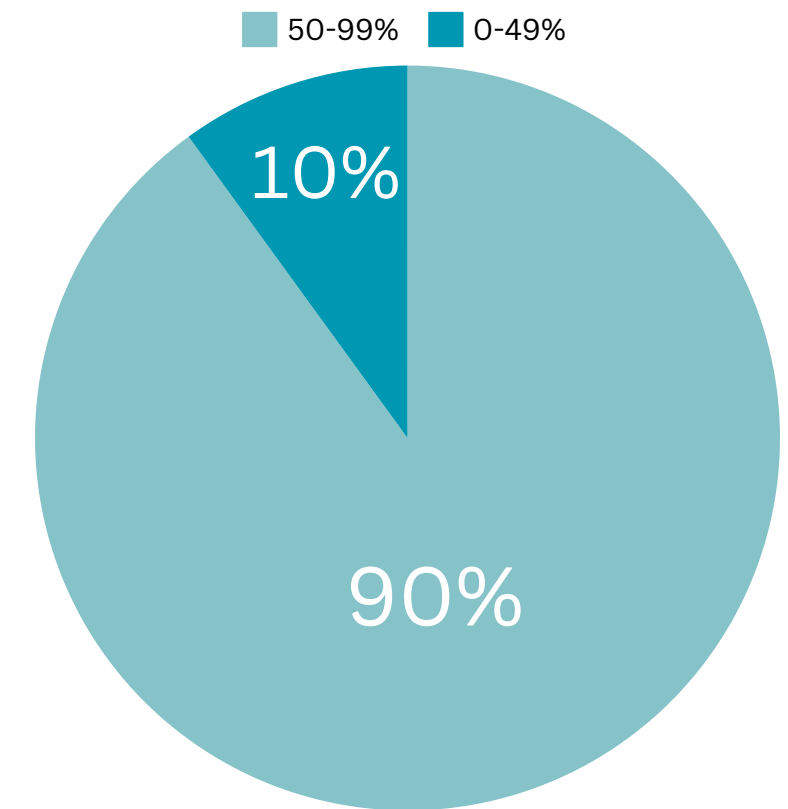
NB! 20 ettevõtja vastused!

Angerjapüügist sõltuva sissetuleku osakaal kogutulust

90%

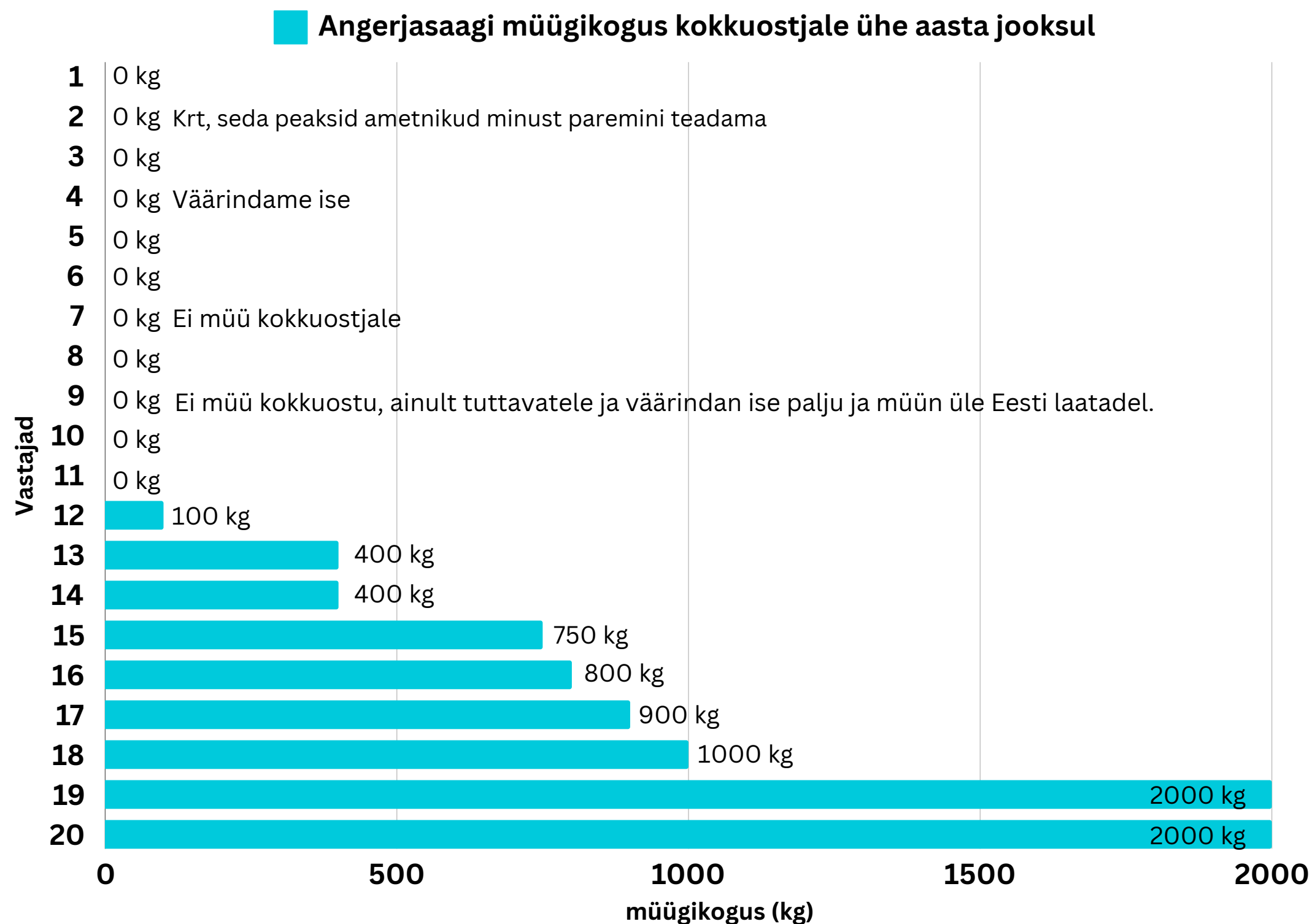
vastajatest väidab, et angerjapüügist sõltuvad sissetulekud moodustavad 50-99% nende kogutulust

Angerjasaagi keskmine müügi kogus kokkuostjatele

45%
vastajatest müüb
osaliselt oma
angerjasaagi
kokkuostjale

Kokku 8359 kg / aastas

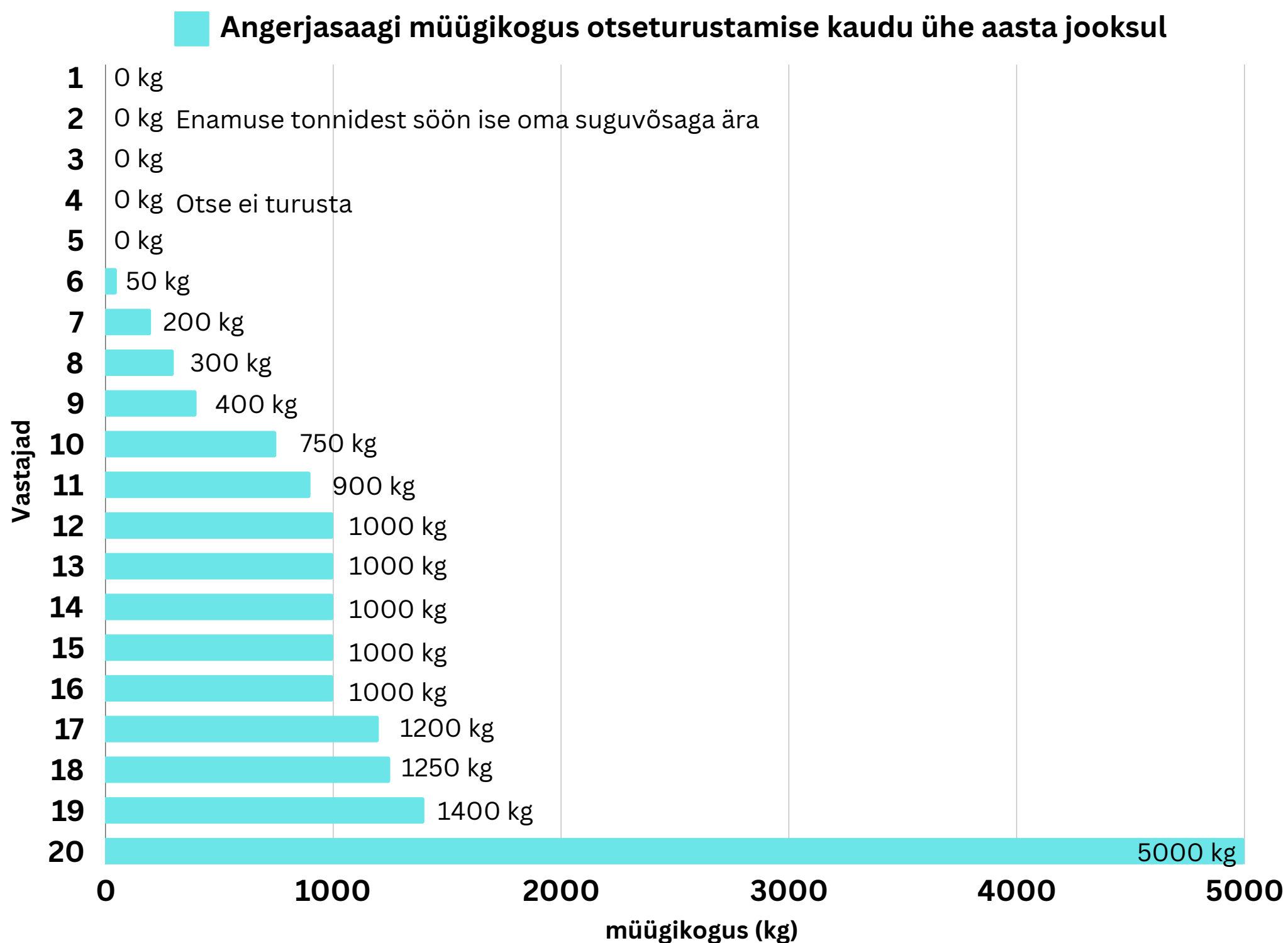

Angerjasaagi keskmine otseturustamine

75%
vastajatest
otseturustab
osaliselt oma
angerjasaaki

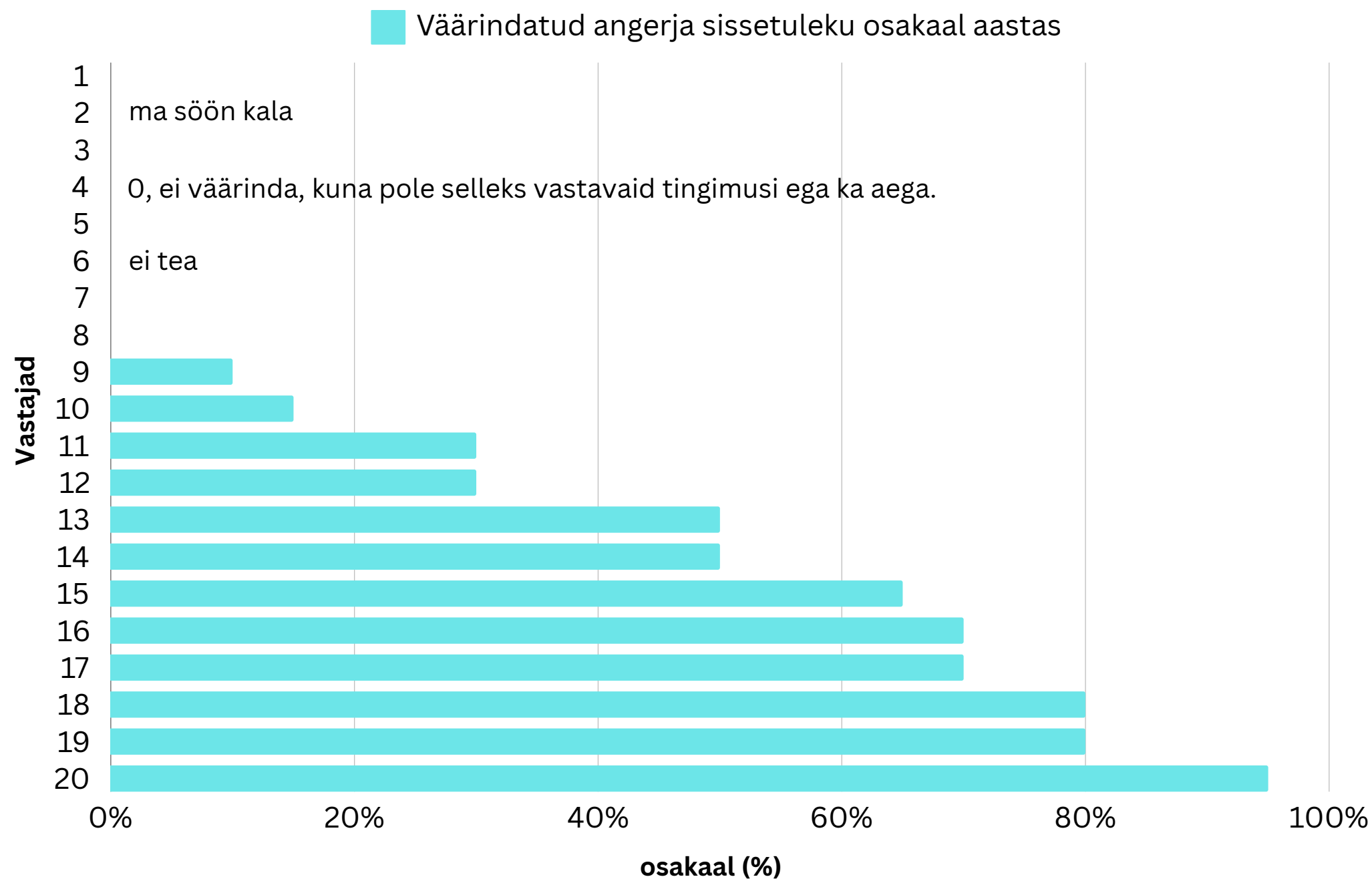
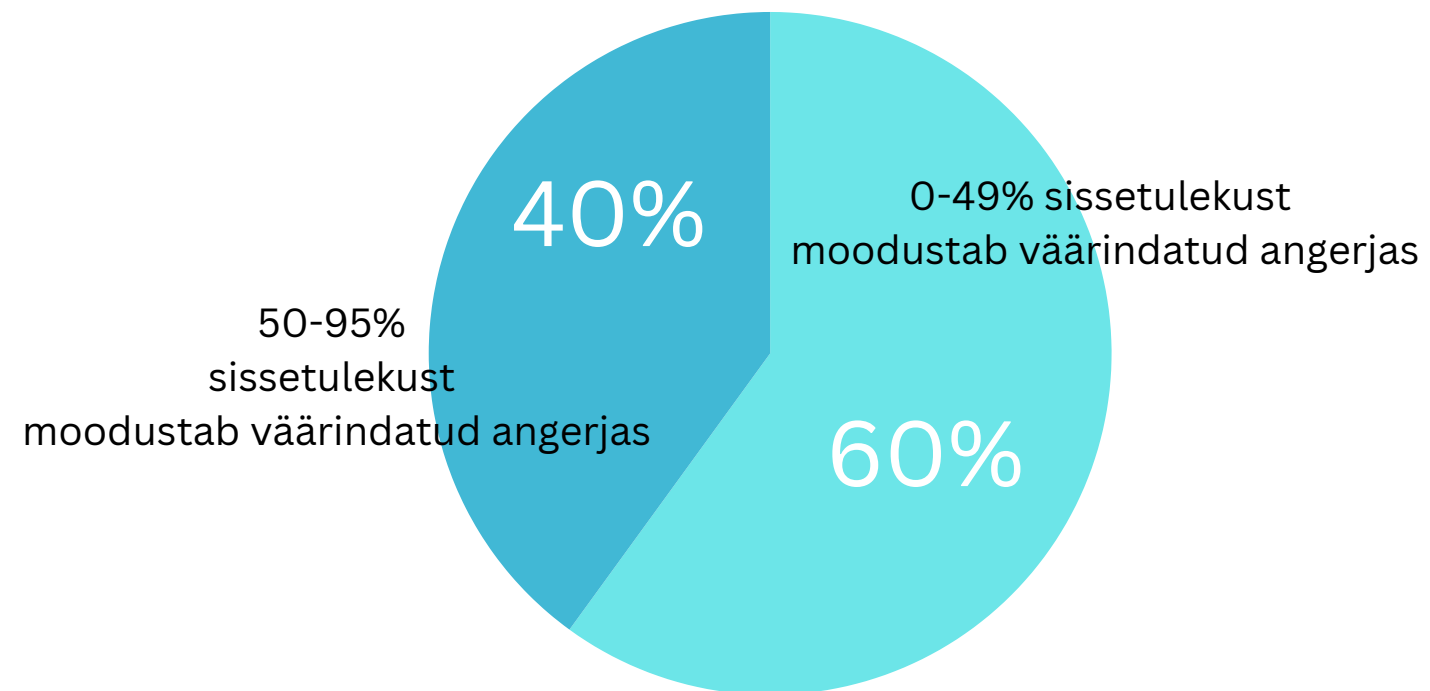
Kokku 16450 kg / aastas

Sissetulek väärindatud angerjast

40%

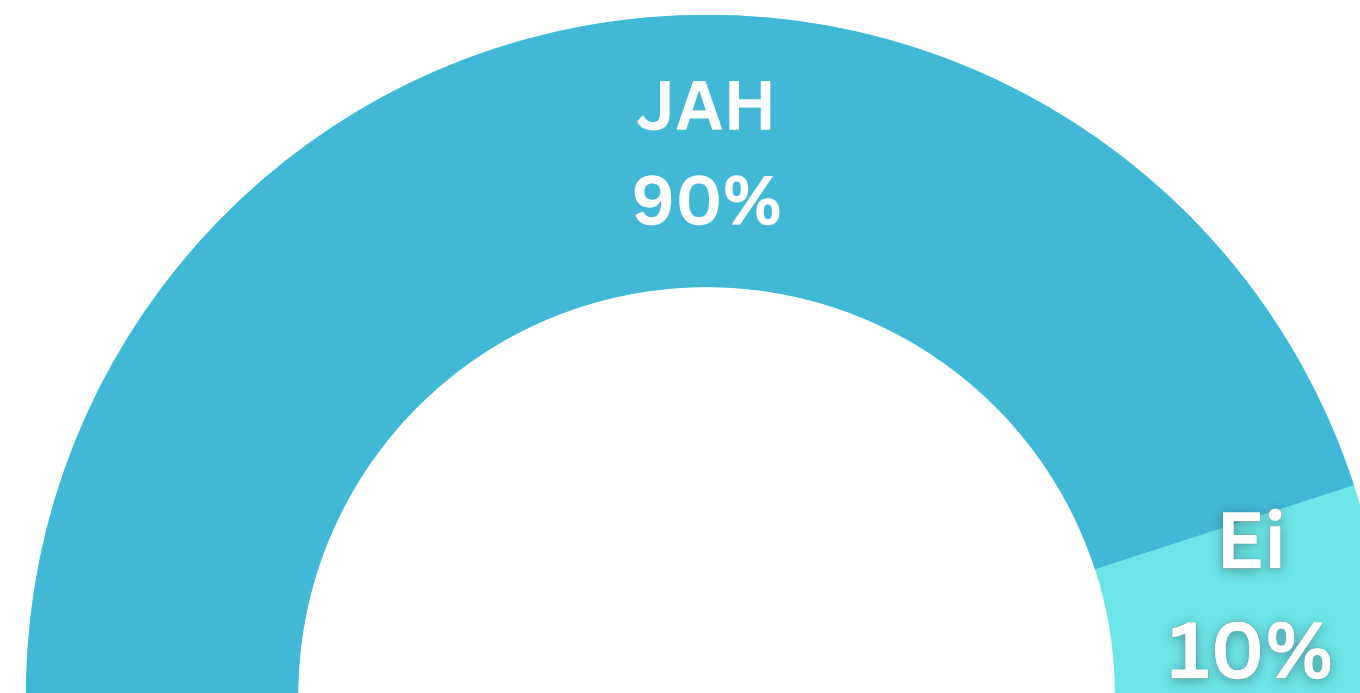
vastajatest väidab, et angerja väärindamine moodustab 50-95% nende aastasest sissetulekust

Angerja asustamise ja püügi piiramise mõju töötajate arvule

90%

vastajatest väidab, et angerja asustamise ja püügi piiramise tõttu nende töötajate arv väheneks

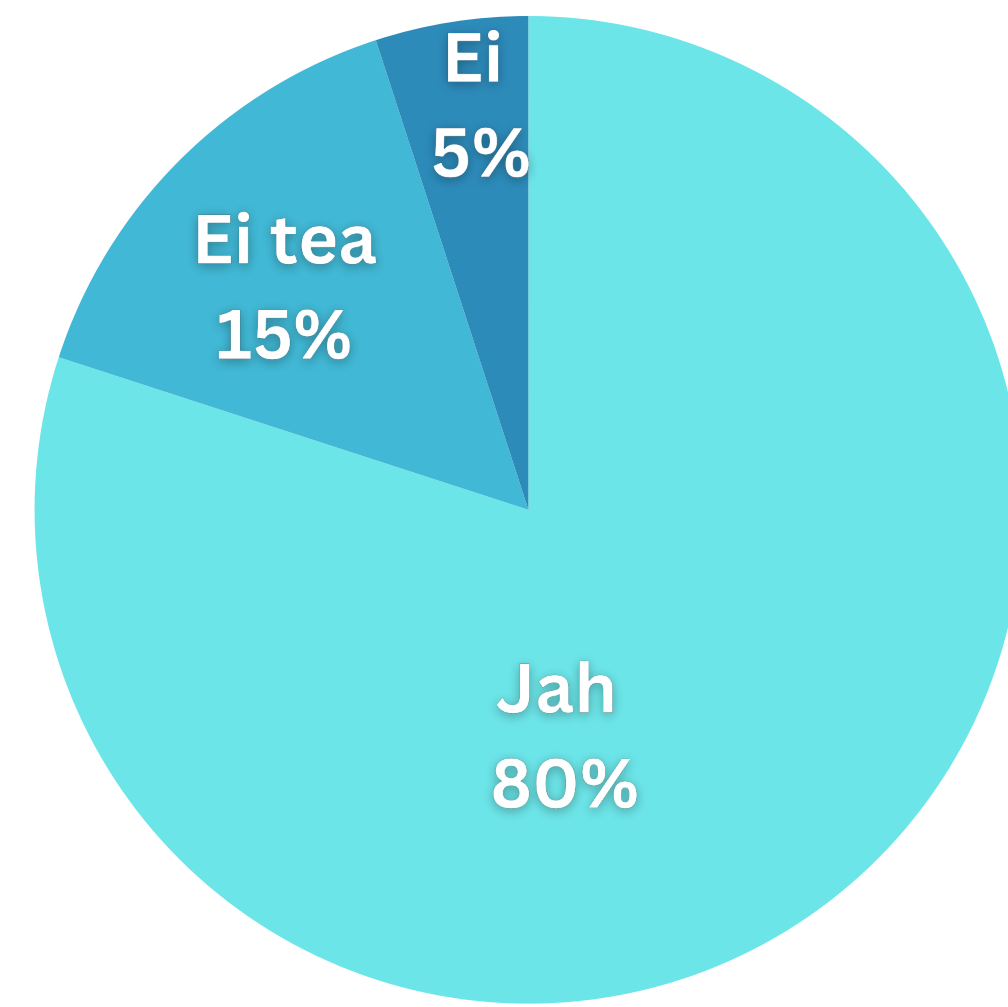

Kas angerja asustamise ja püügi piiramine põhjustaks töötajate arvu vähenemist?

Angerjapüügi keelustamise mõju edasistele tegevustele

80%

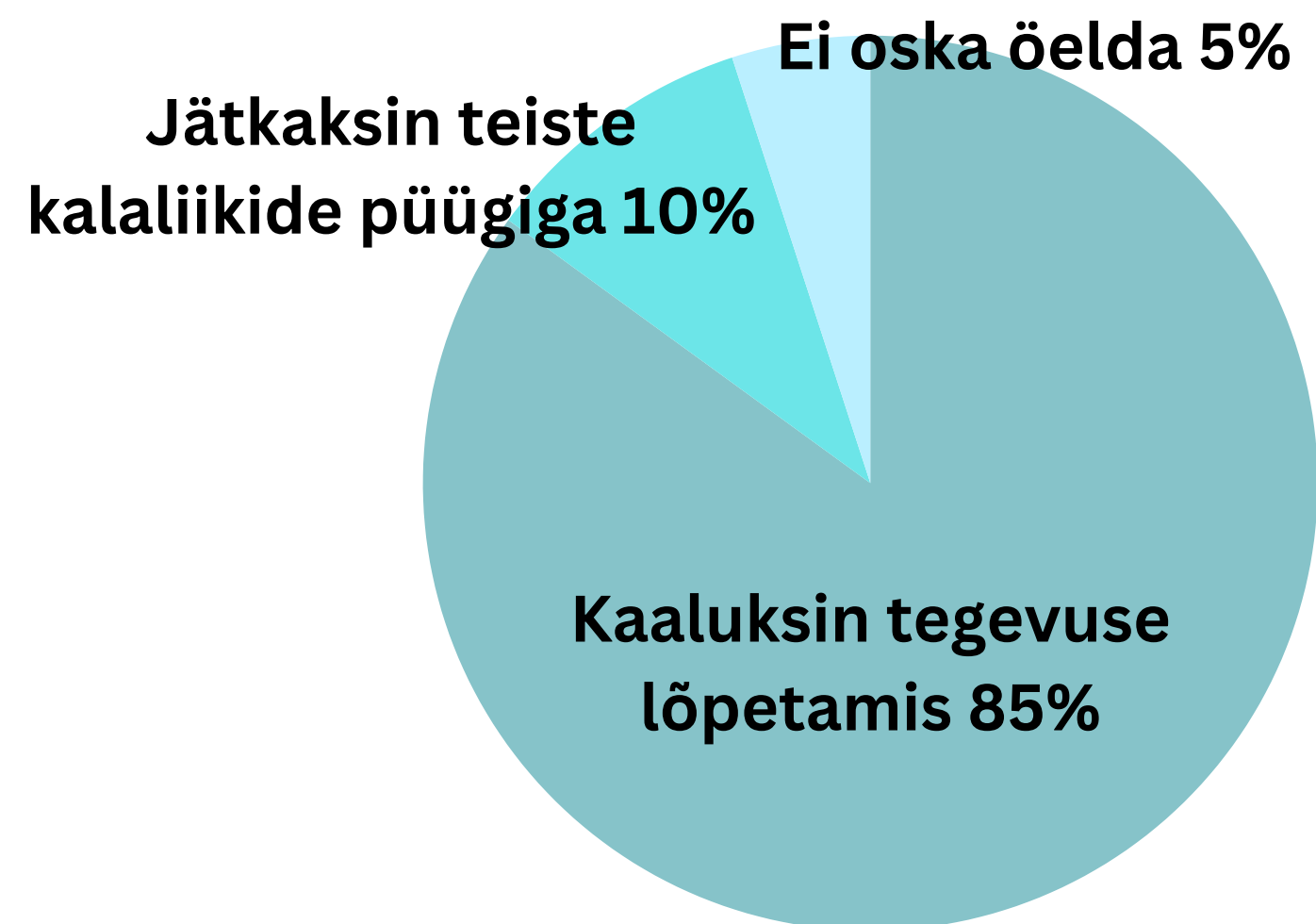
vastajatest väidab, et angerjapüügi keelustades kaaluksid nad oma tegevuse täielikku lõpetamist

Kui angerjapüük keelustatakse, kas kaalute oma tegevuse täielikku lõpetamist või jätkaksite teiste kalaliikide püügiga?

Angerjapüügi keelustamise mõju edasistele tegevustele

85%
vastajatest väidab, et
angerjapüügi
keelustades kaaluksid
nad oma tegevuse
täielikku lõpetamist

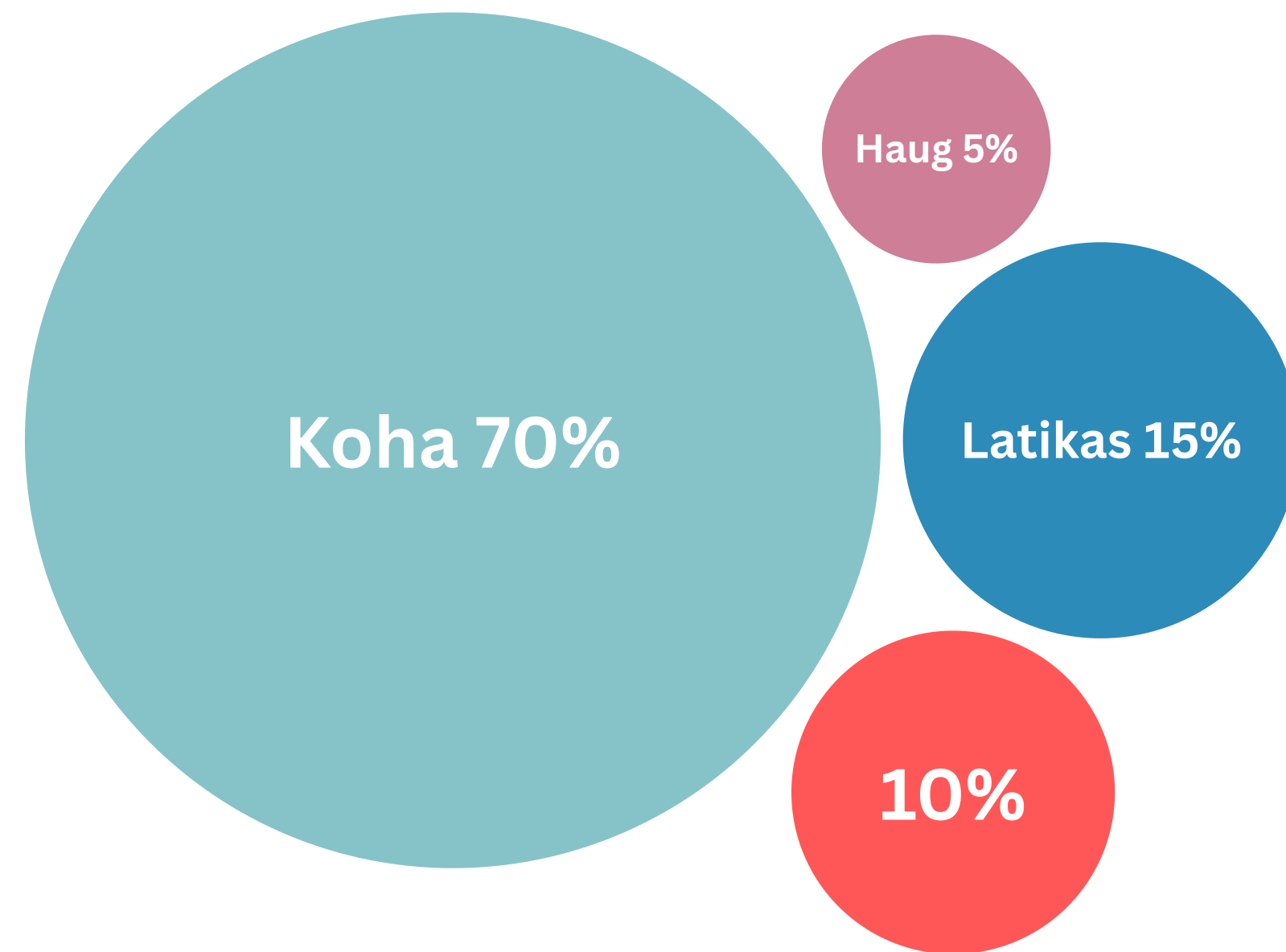

Kui angerjapüük keelustatakse, kas kaalute oma tegevuse täielikku lõpetamist või jätkaksite teiste kalaliikide püügiga?

Milliste liikide püügile keskenduksid?

70%

vastajatest väidab, et jätkamise puhul keskenduksid koha püügile

Ei mainitud kalaliiki:

- Mida loodus annab.
- Pole ühtegi kala liiki, millega toime tulla.
- Jne

Majanduslik ja sotsiaalne mõju, kui angerjapüük keelatakse

100%

vastajatest väidab, et sotsiaalne ja majanduslik mõju oleks negatiivne ja katastroofiline

15 % vastajateks kaaluks piirkonnast ära kolimsti

15 % vastajateks tunneksid, et investeeringud ja toetused (sh kalandusfond) on tühja läinud

Koliks mujale elama

majanduslik olukord halveneb katastroofiliselt, kuna teised kala liigid ei taha püügiga ühineda

Oleks töötu

Majanduslik ja sotsiaalne mõju

Kalurite seisukohti:

Leibkondade lisatulu kaos ja elu senisel viisil muutuks traagiliselt. Arvatavasti ei saaks enam üleval pidada maakodu ja kõik hakkaks lagunema, kuniks selleni et peaks kõik maha müüma ja kalapüügiga igaveseks hüvasti jätma.

Paadid ehk saab ära müüa, aga püünised tuleb utiliseerida. Järves on lubatud 350 mõrda + vahetusmõrrad, et utili kogukaal võib ulatuda püügi lõpetamise päeval kuni saja tonnini. Meie kasutuses olev mõrrasüsteem ei sobi tüübilt ega seadusandlikult teistes veekogudes kasutamiseks, et müüa poole kellelegi?

Meie perekonnale oleks angerjapüügi lõpetamine väga karm mõju. Meie terve pereettevõtte on selle peale üles ehitatud, et vääridame angerjat. Sissetulekud kaoksivad ja tunneksime, et kõik taotletud toetused ei tasuks ennast ära. Tunne, et oleme kõike mõttetult teinud.

Sotsiaalne mõju saab olema äärmiselt negatiivne. Oluliselt langeb pere sissetulek, lähenedes vaesuse piirile. Samuti kaovad sotsiaalsed suhtlemised ja ranna-äärsed traditsioonid. Sealhulgas väheneb ka drastiliselt turistide külastus Võrtsjärve-äärses piirkonnas mõjutades sellega negatiivselt turismiettevõtlust.

Kogukonnale oleks mõju kindlasti tuntav, sest nooremad inimesed, eeskätt lastega pered koliksid muud tööd otsides piirkonnast ära, sest kalapüük on Võrtsjärve-äärsetes külates ikkagi peamiseks sissetulekuallikaks. Niisamuti avaldaks angerjapüügi lõpetamine ka minu perele negatiivselt mõju. Kuna meie oleme vanuses üle 50 eluaasta, siis uut elukutset õppida ja tööd leida oleks väga raske. Lisaks olen teinud pikaajalisi investeeringuid püügivahenditesse (uued püünised, mootorsaan talvepüügiks jne), püügi keelamise korral muutuksid need mõttetuks.

Kalurite ettepanekuid

- Jätkata samas vaimus, mitte rikkuda toimivat süsteemi
- Riigile laekub iga aastaselt väga suur summa kalurite poolt lubade välja-ostmise näol. Kui väidetakse, et tavainimesele on väga majanduslikult kahjulik angerjapüüki Võrtsjärvel läbi kohustuslike maksude toetada. Saaks angerja asustamisega seotud kulud katta ka kalurite endi taskust, kuhu see hiljem loodetavasti tagasi tuleb. Selliselt saab lubade ostmise näol angerjapüüki rahastada ka tulevikus.
- Arutada võiks angerja asustamise aega ja mõstliku kogust.
- Senise jätkumine või angerja asustamine viia kalurite MTÜ alla, kes võtaks järve kalarendile.
- Kuulata teadlasi, nt Ain Järvalt, kes on kaua uurinud angerjaid Võrtsjärves
- Asustamist tuleks jätkata!
- Võrtsjärve angerjapüük ja asustamine ei vaja rohkem reguleerimist. Selliselt töötav mudel on aastakümneid olnud jätkusuutlik ja kalurite huvidele vastav. Enne kui EL-is ei keelustata klaasangerjate püüki ja müüki ei tohi ka Eesti välja suretada Võrtsjärve kalandust. Täna töötavas mudelis tuleb leida angerja kalale alternatiiv, et juhul kui keelatakse klaasangerja püük on olemas Võrtsjärvel plaan B .
- Tuleks välja müük Aiasse lõpetada.
- Anda angerjate asustamise ja rände uuringuteks teadlastele korralikud finantsilised võimalused ja ka aega, kuna tänased nõ "uuemad teadmised" on minu hinnangul täiesti ebapädevad ja ideoloogiapõhiselt kiiruga kokku klopsitud. Samuti peaks uue angerja majandamiskava koostamisel arvesse võtma kalurite ettepanekuid.

Kalurite ettepanekuid

- Esialgu vaataksin angerja temaatikat nii, et Eesti ei pea võtma ÜKSINDA suuri otsuseid vastu. Ja oleme hea näide teistele suurematele riikidele. Esialgu peaks alustama sellest, et suured riigid ei sööks lihtsalt klaasangerjat. Seejärel peaks piirama kalakasvatustele angerjamaimude müümist. Üleüldse näeksin, et Euroopa peaks tegema koostööd ja otsused peaksid vastu võtma kõik ühiselt, mitte et Eesti siin eesotsas. Saan aru, et ilmselgelt püüki peaks piirama. Aga kuna hetkevarud näitavad, et taasasutamist on tehtud Võrtsjärve ligi 10+ aastat (võin eksida), siis püüda peaks saama ikka veel 10+ aastat. Angerjapüük peaks kindlasti säilima. Angerjas on Eestis nii ajalooline kala, et selle püüki ei saaks lõpetada. Võrtsjärvel ei sooviks enamus kalurid, siis kalurid ollagi, kui angerjapüük lõpetatakse. Lisaks tunnetan, et REM peaks kindlasti ülevaatama angerjatasude määrad. Millegi pärast on nii, et Peipsi kalurid ei kirjuta angerjakoguseid sisse, aga läbi kokkuostjate liiguvad tonnid kilod angerjat. Lisaks peab vaatama harrastajate püügitasud üle. Nõme vaadata, kuidas harrastajad müüvad mustalt ja Facebooki gruppides angerjat, aga tasud nii väikesed neil. Lihtsalt ametnikud alustavad taaskord vales otsust. Pigem tasub sellega, mis on vajalik, mitte nende teemadega, mis ei ole nii vajalikud. Lõpetuseks. Meie firma lõpetaks tegevuse, müüksime load maha, toetusi oleks nagu niisama siis saanud ja meie pere kaluri temaatika saaks läbi. Kahjuks nii on, aga olen konkreetne. Asju ei saa nii otsustada, et "kutsume ainult selleks koosoleku kokku, et ainult ise riigitasandil jälle otsused ära teha". Kalureid peab kuulama.
- Asustamine või mitteasustamine peaks olema teada vähemalt 10a ette. Siis saab oma tegevusi normaalselt planeerida.
- Tuleks angerjat asustada, et jätkuks põlvest põlve püük ja oleks tööd pakkuda kohalikele inimestele, ei suretaks maaelu välja
- Jätkata angerjamaimu asustamist
- Asustamist tuleb jätkata. Asustamisel pole mõtet kui püügile seatakse piirangud, seega piiramist pole vaja.
- Asustamine peab olema paremini reguleeritud, püügitasu võiks tõsta kui saame selle eest rohkem maime osta.

Kalurite ettepanekuid

- Minu arvates on probleemiks ja esmalt tuleks piirata või ära keelata hoopis kalastukaardi alusel õngejadaga püük, sest väljastatavate lubade arv ei ole minu teada piiratud ja kuna pole püügipäeviku täitmise kohustust, siis ei tea päriselt keegi, kui palju sellisel moel kala välja püütakse. Püügiaruanne tuleb küll esitada, aga alles viie päeva jooksul pärast kalastuskaardi kehtivuse lõppu. Lisaks ei ole selline hobipüük kalastuskaardi ostjatele eluliselt vajalik, sest kalastuskaardi alusel püütud kalu ju müüa ei tohiks ning mingit tulu sellest ei saada, küll aga püütakse välja hulga angerjaid. Aga kui tõesti tuleb kutselist püüki piirata, siis võib-olla oleks mõistlik kehtestada vastavalt püügivõimalustele angerjapüügile kvoot, vähendada püügivõimalusi (püügilubade arvu mingi % võrra, nt 20%) või kehtestada mingiteks kuudeks püügikeeld (mõistlik oleks kevadel, sest siis ei tohi püüda nagunii juba ka haugi ja koha).
- Kui aga püük sootuks keelatakse, peab riik välja mõtlema, kuidas seda kaluritele õiglaselt kompenseerida (saamata jääva tulu kompenseerimine, koolitustoetus ümberõppeks, toetus ettevõtlusega alustamiseks uues valdkonnas vmt).
- Ammu oleks aeg riigil anda kalapüügi reguleerimine kohalikule kalurite organisatsioonile? Ja niikaua kui kohalikud ise ei alusta kalapüügi lõpetamist, tähendab on seda kalapüüki vaja? Lisaks ei maksa unustada, et mujal on lõpetamise korral üleminekuaastad, koolitused, üleminekufondid? Ka Võrtsjärve kaluritel on juriidiliselt õigustatud ootus angerjapüügi jätkamiseks, nagu pikaajalised arengukavad ja riigipoolsed lubadused ette näevad. Ainult sõda lõpetatakse päevapealt ja sedagi ilmselt mitte ühe keskkonnaametniku allkirjaga.
- Asustada rohkem

Küsimustiku küsimused

Hõivatus, inimeste ja töötajate kaasatus

Kui kaua olete tegelenud angerjapüügiga Võrtsjärvel? (avatud küsimus)

Kui palju töötajaid teie ettevõttes on seotud angerjapüügiga (otse ja kaudselt)? (avatud küsimus)

Kui palju teie leibkonna pereliikmeid on sõltuvad angerjapüügiga seotud sissetulekutest? (avatud küsimus)

Angerjasaakide kogus ja väärtus

Kui palju angerjat püüate keskmiselt ühe kalapüügihooaja jooksul (kilogrammides)? (avatud küsimus)

Kui suur osa teie aastasest kalapüügiga seotud sissetulekust sõltub angerjapüügist (protsendina kogutulust)? (avatud küsimus)

Müük kokkuostjale ja otseturustamine

Milline on teie keskmine angerjasaagi müügi kogus (kg) kokkuostjatele ühe kalendriaasta jooksul? (avatud küsimus)

Milline on teie angerjasaagi müügi kogus (kg) otseturustamise kaudu ühe kalendriaasta jooksul? (avatud küsimus)

Väärindatud angerja kogus ja väärtus

Milline on teie keskmine angerjasaagi väärindamise kogus (protsendina kogusaagist) oma ettevõttes ühe kalendriaasta jooksul (nt suitsutamine, konserveerimine)? (avatud küsimus)

Kui suure osa moodustab teie aastasest sissetulekust väärindatud angerjas (protsendina kogutulust)? (avatud küsimus)

Küsimustiku küsimused

Keelustamise mõju

Kas angerja asustamise ja püügi piiramine põhjustaks töötajate arvu vähenemist? (valikvastused)

Kas angerja asustamise ja püügi piiramine põhjustaks ettevõtte tegevuse lõpetamist? (valikvastused)

Kui angerjapüük keelustatakse, kas kaalute oma tegevuse täielikku lõpetamist või jätkaksite teiste kalaliikide püügiga? (valikvastused)

Kui jätkaksite teiste kalaliikide püügiga, siis milliste Võrtsjärve liikide püügile keskendusite? (avatud küsimus)

Lisainformatsioon

Milline oleks majanduslik ja sotsiaalne mõju teie pereliikmetele või kogukonnale, kui angerjapüük lõpetatakse või rangelt piiratakse? (avatud küsimus)

Milliseid ettepanekuid teeksite Võrtsjärve angerjapüügi ja -asustamise reguleerimiseks, et see oleks jätkusuutlik ja arvestaks kalurite huvidega? (avatud küsimus)

